

A lap szellemi részére vonatkozó
minden közlemény
Margitai József szerkesztő
névére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése
de küldendők az előfizetési díjak.
nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 8 kor.
Fél évre . . . . . 4 kor.
Negyed évre . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadhatnák:
Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben
Schalek H., Dukes M., Oppelik A.,
Általános Tudósító hirdetési osz-
tálya Budapest.

Nyiltter petitaora 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Szőlőink rekonstrukciója.

Lázás munka folyik országszerte a filloxera által elpusztított szőlők felújítására. Ma még nem, de idestova oly szőlőterületek lesz az országban, mint volt a filloxera pusztítása előtt, a mikor majd csak arra kell vigyáznunk hogy egy második filloxera invázió az óriási befektetést és munkát ne tegye ismét tönkre.

Annak, hogy az ország szőlőterületét a filloxera ilyen hamarosan tönkre tette, legfőbb oka az, hogy szőlőink borzasztóan el voltak hanyagolva, a talaj ki volt zsarolva, a szőlőnek fája és gyökérzete silány, s így természetesen, hogy a filloxera könnyedén elpusztította.

Hogy nem minden szőlővel bánt el ilyen könnyedén, annak nemrég láttam igen szép példáját Erdélyben egy középbirtokos 7 holdas szőlőjében. Ez a szőlő, dacára annak hogy a folytatását képező községi szőlőkben évek óta pusztít a filloxera, filloxera mentes, gyönyörűen fejlődött s hüvelyk ujnyi vastag fát növeszt. Pedig a tulajdonos csupán dús trágyázás s igen intenzív műveléssel védekezik annyi év óta már a legszebb eredménnyel.

A szőlő trágyázása s megfelelő művelése tehát nemcsak nagy és egyforma terméseket biztosít, de a filloxera pusztításának is gátat von, s ha teljes és biztos védelmül talán nem is szolgál, de arról biztosítja a tulajdonost, hogy szőlője hosszasan fog el-

lentállani, s így megvédheti azt áttoltás vagy más módon, anélkül hogy e kiadásokat jelentékenyebben megérezné, mert a folyton termő szőlő jövedelmének csak egy részét kell a feújítás illetve áttoltásra fordítani.

Kétséget sem szenved tehát, hogy szőlőnkől nagy terméseket csak úgy remélhetünk, ha kellő mély művelés illetve kapálás mellett elegendő mennyiségű trágyával is ellátjuk azt. Három évenként három méter-mázsa a minimális mennyiségű istállótrágya kat. holdanként, a melyet a szőlő igényel, de még ezen mennyiségű trágya mellett sem adhatja állandóan a legnagyobb termést. Ezen trágyamennyiséggel évente 25 kg. foszfor-savat, 60 kg. kálit és 50 kg. nitrogént juttatunk a talajba.

S tényleg a szőlő nem von ki a talajból évente 25 kg.-nál több foszfort, mégis czélszerűbbnek bizonyult jóval többet adni, mert minél hamarabb felvette a töke a neki szükséges foszfor-sav mennyiséget, annál hamarabb képes lesz a neki szükséges káli és nitrogén mennyiséget is felvenni, illetőleg értékesíteni, annál hamarabb fejlődik tehát, annál biztosabban érleli a fáját és hoz termést, ez okból tehát évente 40—50 kgm. szuperfoszfátot kell az istállótrágyázás dacára is kat. holdanként adni.

A káli mennyiség sem elegendő a melyet az istállótrágyában adunk, s szükséges azt még mintegy 40 kg. kálival pótolni.

A kellő időbeni szőlőérés s a must magas cukortartalma csak akkor érhető el, ha káliiban nincsen hiány. A szőlő még akkor

is meghalja a káliát, ha a talaj elemzés esetleg nem mutat fel káli hiányt, 100 kg. 40%-os kálisó ennél fogva normális adagnak tekinthető. Az istállótrágyának azonban nitrogén tartalma sem elegendő, s különösen ha az trágya minősége, a szőlő faja nem fog elég erőteljesen fejlődni. Az istállótrágyán kívül kat. holdanként 40—60 kg. chilisalétromot szükséges a szőlő.

Ilyetén módon kell tehát a szőlőt okoszerűen trágyázni, de nem szabad feledni, hogy bár ez felette fontos, de mégsem egyedül tenyező a szőlő karban tartására. A helyes metszési mód, a talaj kellő megmunkálása, a szőlőfajta specifikus termékenysége szintén tekintetbe veendő, amelyek ugyan csak közreműködnek a szőlő jövedelemezésére.

Tapasztalatok a burgonyatermelés terén.

A burgonya termelés terén számos hibát követünk el, s ez az egyik oka annak, hogy burgonyatermésünk ritkán sikerül jól. Egyik nagy hiba mindjárt az, hogy a trágyát a már kész vető barázdába szoktuk behuzni, erre reá rakjuk a vetőmagot s ezzel együttesen földeljük be. Nyilvánvaló, hogy ez esetben a föld nem takarja jól a gumókat, üregek képződnek s ezen felül a direkt alkalmazott nitrogéntrágya következtében a burgonya túlságosan száriba megy és túlsok lombot növeszt a gumótermés rovására.

TÁRCZA.

A tanár ur elvei.

— Humoreszk —

Irtja: Mezey László.

Valóban fiam nem értelek, nem csinos, hogy nem tetszik neked?

— Oh . . . nagyon csinos!

— Tehát nem kedves akkor?

— Ellenkezőleg . . . rendkívül kedves.

— Nem jó házból való, vagy szegény?

— Világért sem, családja előkelő és nagyon vagyonos.

— Nos hát akkor mi kifogásod van ellene, ha viszontszerez, mind előbb mondd.

— Hm . . . Uszik. Szólt Marosi István doktor, a filozófia fiatal tanára és ezzel oly erővel ütött az asztalra, hogy a kávé kiömlött csésréjéből és tönkre tette anyjának a büszkeségét, a hófehér abroszt.

— Az Istenért Pista, kiáltott annyja ijedten — mit cselekszel, hiszen még az ezzel oly erővel uszik, nem elég ok arra, hogy nőül ne lehetne venni!

— Nem elég ok? Csodálom, hogy így beszélsz. Hiszen már Xenophon és Philolaus, ezek a régi görög bölcsék is megmondták, hogy a férfi a nőben csak a nőiességet szeretheti, . . . már pedig az uszás férfi-sport és így nem illik asszonyhoz, legkevésbé egy tanár feleségéhez. — Szólt komolyan István ur.

— No, no . . . talán mégsem kellene ilyen szigorúan bírálnod, ha szép és gazdag is. Ellenve szeliden idősebb Marosi Istvánné, aranykeretes pápaszemét megigazítva

— Igen ám, de nem csak ezt az egyetlen férfias sportot űzi, de képzeld — lovagol is.

— Egy kicsit mindenesetre megmondolni való dolog. — Jegyzé meg elgondolkozva az öreg tanárné, mialatt elfogette kis munkakosarából a megkezdett harisnyát.

— Ugy-e, ez már kissé téged is gondolkozóba ejt, hát ha még elmondod, hogy otthon a parkjokban tornászik és lövöldöz . . . igen lövöldöz, és legalább is úgy lő czélba mint Carvez vagy Elek Gusztó, mikor utóljára meglátogattam őket, egy négykarjázrost tartatott ki velem és mesterilg lötte ki hüvelyk és mutató ujam közül.

— Oh! oh! Borzasztó, a mit beszélsz, Pista. Szörnyűkodik az özvegy Marosiné.

— Ugy-e anyám! — Diadalmaskodott ifjú Marosi István doktor ur. Most már beláthatod, hogy én ilyen asszonyt nem vehetek nőül, mit mondana a tanári testület egy olyan tanárnéhoz, a ki uszik, lovagol, tornászik és lövöldöz.

Az öreg asszony nem felelt. Sónajta kezdett bele a kötésbe és látta, hogy kedvenc ábrándja, fiának szép és gazdag leányiúi összeköttetése egyelőre el van temetve.

Ebben a pillanatban az öreg házmester lépett be és egy levélkét nyújtott át az özvegynek. Épen a kérdésben forgott sport-kisasszony mamájától való volt, a ki őket oszonnára hívta.

— Nem meglek! Szólt határozottan a fiatal

tanár és letette az anyjától átvett levelet.

— De Pista — kérlette anyja — talán még sem kellene megérteni őket.

— Mondd, hogy beteg vagyok, mondd hogy meghaltam, de én semmi szín alatt sem akarom többé viszontlátni.

— Gondold meg, milyen régi barátság fűz engemet össze ezzel a családdal . . . Mit tettek értünk, mikor szegény atyád meghalt.

Marosi István elgondolkodott. Egy pillanatig nehéz tusát vivott benne önfújósága és a hálaérzet, aztán végre lehajította fejét és csendes hangon így szólt:

— A te kedvedért elmegyek anyám!

Délután vig társaság gyűlt egybe a gazdag Vezékyék remek parkjában.

— Ah! jó napot kedves doktor ur! Nyujtotta kezét nyájas mosolylyal Marosi Istvánnak Ilonka kisasszony, a ház leánya.

— Jó napot kisasszony! — Viszonzá jég-hidegen a fiatal tanár, ki még sohasem találta a leány szép, viruló arcját, ragyogó kék szeméit és hófehér fogait olyan kiállhatatlanoknak, mint ma.

Ilonka kisasszony pajoskan mosolygott. Alig pár pillanat előtt hallgatta ki mamája és az özvegy Marosiné társalgását, mely alatt az utóbbi egészen kiöntötte szívát régi, bizalmas barátójé előtt.

— Oh! oh, ezek a tudósok, elnézőknek kell velök lennünk, egészen másképen nézik őket a világot, mint mink. — Gondolá és okos fejécskéjében ravasz tervet forralt.

További hiba, hogy a gumók tulságos sűrűn lesznek ültetve; ezt el kell kerülni, de az ellenkező hibába sem szabad esni. Ott a hol a feltalaj sekély, legjobb a minden irányban 80 cm. távolság, jobb és mélyebb talajban elegendő a 45—50 cm-es távolság.

A különböző betegségek elleni védekezés szempontjából igen célszerű a gumókat elültetés előtt réz-mész keverékbe vagy bordó lébe páczolni, a fitoflóra ellen pedig a növekedésben levő burgonya lombzatát meszes rézgálic oldattal kell permetezni.

Nagy fontossággal bír azonban a termés fokozására a műtrágyák célszerű alkalmazása. Erre nézve dr. Sobotta a következő tanácsokat adja:

1. A burgonyatermelésnél a trágyázás alapját mindig az istállótrágya képezze; azonban az istállótrágya mellett a műtrágyáknak is igen nagy jelentőségük van.

2. Sekély termőrétegnél, ha a talaj nem kitűnően mivelle, első sorban foszfátokra van szükség és pedig annál nagyobb mértékben, minél intenzívebb a gabonatermelés a gazdaságban. Erre a célra szuperfoszfátot alkalmazunk. Nitrogéntrágyát oly helyeken mellőzhetünk, hol a földet gyakran és rendszeren trágyázzák ganajjal. A kálitrágya homokos talajon jóformán nélkülözhetetlen, azonban másféle talajon is jó lesz próbát tenni vele.

3. Mely termőrétegnél és jól mivelt talajnál különösen a könnyebben oldódó tápszerek: szuperfoszfát és chilisáletrom veendők tekintetbe. Ennek mennyiségére a talaj minőségétől függ és kísérlettel megállapítandó. A kálitrágya többnyire kifizeti magát. Szeszgyári gazdaságokban azonban rendszerint mellőzhető.

4. A műtrágya nagyon sokat ér a burgonyatermelésnél, de hatása csak akkor válik teljessé, ha a talaj jól van mivelle és kellőképen át van trágyázva istállótrágyával s ha a legmegfelelőbb burgonyafajta feltalátnak sikerült.

E tekintetben ismét csak a saját kísérletek nyújthatnak tájékoztatást.

Általában azonban a következőket mond-

hatjuk: termékelenebb talajokon a régi Daber-féle burgonya még mindig a legjobbnak bizonyult. A burgonyatermesztő-intézetek évről-évre új feleségeket produkálnak, melyeket azután nagy zajjal mint országra szóló vivmányt kürtöinek világá, melyek azonban pár év múlva ismét nyomtalanul eltűnnek.

Egy minden célra legjobb, minden talajon és időjárási viszonyok közt teljesen megfelelő burgonyafajta nem létezik, de a gazda mégse zárkózzék el szigorúan az újításoktól, de a kellő óvatossággal szerezzen magának különösen a vele hasonló viszonyok között működő gazdaktól vagy tenyésztőktől vetőmagot, ne természetse azt kertileg mivelt legjobb földjén, hanem a szántóföldön, épen úgy, mint a többi, ne adjon neki több és jobb munkát, mint a saját gazdaságában termelt burgonyának, mert csak úgy győződhetik meg arról, hogy jobbe hát csakugyan a saját burgonyájánál, vagy sem?

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Hivatalvizsgálat.** Kalka László belügyminiszteriumi osztálytanácsos, minisiteri biztos, dr. Szontagh Antal min. fogalmazó és Kontz Endre számvevőégi számtiszt ki-gyásvezető Zala vármegyében időzik s hivatalos vizsgálatot teljesít. Ebben a minőségében osztálytanácsos ur m. n. 30-án Csáktornyan teljesített vizsgálatot a szolgabírói hivatalban. Ugyanekkor a minisiteri biztossal dr. Jankovich László gróf főispán és Csernák Károly alispán urak is Csáktornyan időztek.

— **Athelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi minisiter Gyürke Ilona perlaki áll. övönöt a kis-garami áll. övödhöz helyezte át.

— **A Csáktornyai Takarékpénztár 1900.** évi XXIX-ik mérlege és vagyonkimutatása szerint a mérlegzárta 2147968 k. 05 fill., a veszteség- és nyereségszámla pedig 165500 k. 59 f. egyenleget tüntet fel. A társulat m. évi nyeresége 54538 k. 34 f. A takarékpénztár elén Seiverth Antal igazgató és Hirschmann Samu aligazgató áll. Könyvelője Weisz Miksa. A rendes évi

közgyűlés február 16-án d. u. 3 óraker tartatik meg.

— **Közgyűlés.** A helybeli Szépitő-Egyesület folyó hó 3-án d. u. 4 óraker a közs. népiskola egyik tantermében rendes évi közgyűlést tartja, melyre a tagok tisztelettel meghívattak. Az elnökség.

— **A Muraközi Takarékpénztár 1900.** évi XX-ik vagyonkimutatása és mérlege szerint a mérlegzárta 1193315 k. 68 f., a veszteség és nyereségszámla pedig 120583 k. 05 f. egyenleget tüntet fel. A részvénytársulat mult évi nyeresége 35038 k. 09 f. A takarékpénztár igazgatója Morandini Bálint, aligazgatója Mózes Bernát, könyvelője Baumann Zsigmond. A rendes évi közgyűlés február 16-án délután 3 óraker tartatik meg.

— **Csáktornya város iparosai folyó hó 9-én a »Zrinyi«-szálló disztermében az Iparosok Otthona alapjának javára zártkörű táncvigalmat rendeznek. Belépti díj 1 kor. Kezdeté este 8 óraker.**

— **A Csáktornya-vidéki Takarékpénztár** vagyon és nyereségszámla kimutatása szerint a mérlegzárta egyenlege 918472 h. 36 f., a veszteség- és nyereségszámla egyenlege 75945 k. 91 f. Az évi nyereség 17691 k. 72 f. A közgyűlés február 19-én d. u. 3 óraker tartatik me. A részvénytársulat igazgatója Benedikt Ede, aligazgatója Czvetkovics Antal, könyvelője Fejér Jenő.

— **Helyreigazítás.** A csáktornyai keresk. ifjak önképző-egylete arra kert fel beannunket, hogy a m. számból levedésköl kimaradt Meider Alb. ur 1 kor. felülfizetését utólagosan nyugtázzuk.

— **Az Alsó-Lendva-Vidéki Takarékpénztár** 1900. évi II-ik jelentése és zárszámladása szerint a mérleg- és vagyonkimutatás egyenlege 800011 k. 65 f., a nyereség- és veszteségszámla pedig 58342 k. 84 f. egyenleget mutat ki. Az évi nyereség 16835 k. 98 f. A takarékpénztár elén Petrik Gyula igazgató-elnök, Kormos Ármán ügyvivő-igazgató, Simon Zsigmond penztárnok és Vidócsy Ferencz könyvvezető állanak. Az évi rendes közgyűlés február 10-én d. u. 2 óraker tartatik meg.

— **A Csáktornyai nőegylet köréből.** A helybeli Jótékonykezeli nőegylet f. é. január hó 27-én tartotta meg Bernyák Károlyné elnöklete alatt az évi rendes közgyűlést. Főbb tárgyai voltak: I. Az egyesület ideiglenes titkára, Brauner Lajos röviden előterjesztli évi jelentésében az egylet választmányának működését és szellemi állapotát. E jelentésből megtudjuk, hogy a nőegyletnek a mult évben 76 tagja volt, időközben el-távozott 6, kimaradt 1, meghalt 1; az év végen maradt 68 tag. A f. évben a tagok száma 78. Ezekből 1 alapító és 77 rendes. A tagok száma a f. évben 9-el szaporodott. Az egylet áldásos jótékonyágával a mult évben 31 szegényt rendes havi segélyben részesített, azonkívül 21 pár meleg lábbeli a szegényebb t. nülök és 24 köbm. tűzifa a szegények között kiosztalt. A titkári jelentés beszámol az egylet részére érkezett adományokról is. A jelentést a közgyűlés tudomásul veszi. 2. Elnök bejelenti, hogy Jeny Gusztáv nyug. igazgató-tanító, ki az egyletben két évtizeden keresztül a titkári teendőket teljesítette, megrongált egészsége miatt ezen tisztjéről lemondott. A közgyűlés a lemondást nagy sajnálattal veszi tudomásul, volt titkáranak munkásságáért, ki oly lelkes és ügybuzgó tevékenységet fejtett ki e h. mánus egylet körében, jegyzőkönyvi köszönetet mond, erről őt írásban értesíti s együt-

— Nos uraim és hölgyeim, — kiált az tán a társaság közé lépve — mit gondolnak egy parthie lawn-tennishez.

A tervet nagy újjongással fogadták el. — A park mögött pompás lawn-tennis-ground-om van, — folytatta Ilonka — ha az erdei utat választjuk, egy negyed óra múlva érünk oda, de a kert a hogy én szoktam menni, öt percig sem tart. A kert alatt egy tó van, a ladikok a parthoz vannak kötve, átevezünk és huss — öt perc múlva már vígan üthetjük a labdát.

— De csak nem fogsz egyedül átevezni, — kérdék egyik barátója, a ki nem hódolt egy a sportoknak, mint Ilonka.

— Világért sem, minden leány választ egy gavalért — én már választottam is . . . Marosi doktor ur, szabad kérnem.

Marosi reszketett a dühtől. Még ezt is.

De aztán eszébe jutottak Seneca, Marc Aurél és több jeles antik alak, a kik mind közömbösen vették a sors mindenféle csapásait, és szótlannul meghajolva Ilonka kisasszony előtt, engedelmesen foglalt helyet a ladikban.

Ingott-ringott a csolnak, siklott vígan tova, midőn egyszerre Ilonka örömeteljesen felkiáltott és ragyogó szemekkel mutatott egy a víz közepén uszó nagy, fehér virágra.

— Ah, egy vízi róza, milyen nagy ritkaság. Újjongott a leányka örömeteljesen.

— Nos igen, egy vízi róza, hogy lehet már ennek ilyen gyermekesen örülni. Dörmögött vissza Marosi doktor ur.

— Nem érte? Óh! egy viziróza maga a boldogság, suttagó a furfangos leányka ravasz

mosolyal, szakítsa le doktor nékem, csak reményem teljesíteni fogja kérésémet.

Nemet mondani lehetetlen volt. István urnak ismét Marc Aurél jutott eszébe és kihajolva a csónakból halálmevetéssel nyult a kelyhét kíváncsian kitaró róza után.

Ebben a pillanatban a ladik nagyot billent és a doktor ur egész hosszába vágódott belé a hívős, átlátszó hullámokba.

Ilonka kisasszony ugyanis, midőn a doktor a róza után nyult, az evezőt a csónak alá dugta, úgy hogy a katasztrófnak okvetlenül be kellett következni.

Marosi, a ki uszni nem tudott, kétségbeesetten küzdött és ha Ilonka meg nem ragadja és a partra nem uszik vele, okvetlenül a halál fia.

A társaság nagy éljenzéssel fogadta a bátor életmentőt, Marosi pedig dideregve, szegyenkedve állott előtte.

— Ilonka kisasszony! — szólt végre könyörgő hangon — ön megmentette a. életemet, akarja-e hogy egészen és örökre önmek áldoztam azt?

— De uram — kacagott fel gyözedelmesen Ilonka — mit gondol, egy nő a ki uszik, tornászik és lovagol . . . mit fog mondani a tanári testület?

Marosi pirulva ismert saját szavaira és hal-kan sugta Ilonkának:

— Egy egész hosszú élet, azt hiszem elegendő lesz arra, hogy bebizonyítsam, mennyire megváltozott véleményem a sporthölgyek iránt; akarja?

Ilonka szótlannul hajtotta meg fejét, szemében ott volt az üdvösséget ígérő i g e n.

tal tiszteletbeli titkárnak megválassza. 3. Bencsák Stana pénztáros kimerítő jelentést tesz a pénztár állapotáról. Az 1900. évben a bevétel volt: 1) tagsági díjakból 473 k. 60 f. 2) adományokból 180 k., 3) kamatokból 305 k. 83 k., összesen 959 k. 43 f. Kiadás: 1) rendes havi segélyezésre 912 k., 2) szolgálati fizetése 30 k., 3) kezelési költség és rendkívüli segélyre 10 k., összesen 952 korona. Egyenleg 7 k. 43 fill. Az 1899. évi számadás szerint decz. hó 31-én a vagyon kitelt 6149 k. 10 f. 1900. évi bevétel 959 k. 43 f. Összesen 7108 k. 53 f. Kivonva az 1900. évi kiadást; 952 kor. Az összes vagyon 1900. decz. hó 31-én 6156 kor. 53 fillér, mely összeg takarékpénztári könyvecskében a takarékpénztárakban van elhelyezve. 4. A pénztárt vizsgáló bizottság, nevezetesen Bernyák Károlyné, Tóth Lajosné és Pethő Jenőné f. év január hó 20-án a pénztárt megvizsgálta, s ennek alapján Pethő Jenőné a pénztár állapotáról szóló jelentésében kinyilvánítja, hogy a vizsgáló-bizottság a pénztári naplókat megvizsgálta s azokat rendben és minden tekintetben mintaszerűnek és kifogástalannak találta, s így kéri a közgyűlést, hogy a pénztárosnak a felmentvényt mellől jegyzőkönyvileg köszönetet nyilváníttassék. — A jelentést a közgyűlés örömdeszen tudomásul veszi, s Bencsák Stana pénztárosnak odaadó készsége, buzgalma és fáradságáért legmelegebb köszönetet nyilváníttja. 5. Előterjesztett az 1901. évre segélyben részesülők névjegyzéke, számszerint 32. Erre elhatározott, hogy mind a 32 szegény havi segélyben fog részesülni. 6. Előterjesztés a f. év január hó 12-iki táncvizigalom pénztári beszámolását. Összes bevétel 746 kor. 70 fill. Kiadás 423 kor. 62 fill. A karácsonykor kiosztott lábbeli és tűzifa ára, 260 korona a táncvizigalom jövedelméből fedezetelt; így a tiszta jövedelem 323 kor. 08 f., mely összegből — elnök indítványára — 100 kor. az alapítókéhez csatoltatik, 200 kor. pedig a jövő karácsonyi segélyezésre fordítandó. — A közgyűlés a táncvizigalom pénztári számadását tudomásul veszi, az indítványt elfogadja, s egyttal az elnöknek és a bálnrendező bizottság tagjainak sikeres és tevékeny működésükért jegyzőkönyvi köszönetet mond. 7. A Jeney Gusztáv lemondása folytán üresedésben volt titkári állásra egyhangulag Brauner Lajos közs. tanító választott meg. 8. Választmányi tagul megválasztott Kayser Lajosné. 9. A jegyzőkönyv hitelesítésére felkérte Ziegler Kálmán és Zakál Henrikné. 10. Végül elnök az öt támogató tagoknak jóindulatu pártfogásukért és az ügy iránti meleg érdeklődésükért szívélyes köszönetet mond, s az ülést befejezettnek nyilvánította.

— **A M. T. Ö. Sz. közgyűlése.** A Mura-közi Tiszti Önségélyző Szövetkezet mult hó 27-én tartotta meg Pálya Mihály elnöklöte alatt évi rendes közgyűlést. Elnök a határozatképes számban megjelent tagokat üdvözölve, bejelenti, hogy Alszegey Alajos a szövetkezet buzgó elnöke fekvő betegsége miatt a gyűlésen meg nem jelenhet. A jegyzőkönyv hitelesítésére Jeney Gusztáv és Polesinszky Emil kértnek fel. Az elnöki jelentésből a következőket emeljük ki: A szövetkezetnek 26 tagja van. Az összes bevételek 3446 k. 66 f., a kiadások 3391 k. 4 f. tesznek ki. Betétek címzen befolyt 2074 kor. Adóslevelekre folyósítottatott 2579 k. 60 fill. Jövedelem 152 kor. 41 fill. Az elnöki jelentést a közgyűlés tudomásul vette, valamint a Brauner Lajos által felolvasott felügyelő-bizottsági jelentést is, mely utóbbinak alapján a felmentvényt minden irányban

megadta. — A felügyelő-bizottságba újból Thorday János, Szilágyi György és Brauner Lajos választottak be, pótlagnak Jeney Gusztáv.

— **A csáktornyai önk. tüzoltó-egylet** 1900. évi XXVI. számadásának összesen kimutatása szerint a bevétel és kiadás egyenlege 2931 k. 34 f., vagyona 9652 k. 53 f. Az egyesület segélyalapjának a vagyona 8079 kor. 68 fillér.

— **Muraközben** a kender- és lentermelés meghonosítása érdekében a járási mezőgazdasági bizottság f. év február hó 5-én tartja gyűlést Csáktornyan.

— **Uj anyakönyvvezetők.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök az alsó-domborui anyakönyvi kerületbe ifj. Szabó Gyula segédjegyzőt, az V. hegykerületbe Marinovics Ferencz jegyzői irnokot, a mura- királyiba Kovács Dezső jegyzőségdet, a felső-mihályfalvaiba pedig Pintárics Pál segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesekké nevezte ki.

— **Lapunk mult** számában a perlaki Vörösmarty-ünnepélyről szóló tudósításunkban leírasi hibából Hegedüs ur költeménye utolsó versszakának második sora: »Elhalsadt a vész harangja már!» így javítandó ki: »Elfáradt a vész harangja már!«

— **Nagy-Kanizsáról írják.** A mint halhatarszik, február elején lejön a 48. gy. ezred neves zenekara Nagy-Kanizsára, az itteni tisztikar mulattatására. E napokban a közönségnek is létszen benne része, és pedig 6-án s 8-án a »Koroná-ban. — A »Társas Kör« aranyifjusága is — amint hírlik — fel fogja ez alkalmat használni és 7-én a »S z a r v a s« szállóban hangversenyyel egybekötött zártkörű táncestélyt rendez, a melyből Sárközy bandája is kiveszi részét. E mulatság iránt nemcsak a városban, de megyeszerte nagy az érdeklődés a leányserg között, igen sokan szándékoznak a vidéki urak közül is részt venni, sőt a mint halljuk, a szomszéd megyékből is készülönek előjnni. Mindenesetre az idei farsang egyik fénypontja lesz e mulatság.

— **Kotor** nagyközségben a most megjelent népszámlálás adatai szerint 3934 lakos van. Szaporodás 10 év lefolyása után 628 lélek. — Ugyanott az anyakönyvi kivonat szerint az elmúlt évben születelt 168, meghelt 87 egyén, házasságot pedig kötött 25 pár.

— **Színészetünk.** Fekete Miksa zintársulata derekasan igyekszik megfelelni a közönség várákozásának. És a közönség nem is marad háltatlan, mert a terem mindnapn zsufolva van és a hallgatók között nem egyszer vannak vidékünkbeliek is. A társulat ugy előadásban mint felszerelésben a jobbak közé tartozik. Részletes tudósításaink a következők: Szombat, azaz f. hó 26-án szinre került »A Gésák« cz. 3 felvonásos vig operette. Medgyesi Erzi (Mimóza) és Csete Lajos (Vuncsi) segítették elő a mai nap sikerét. Imári márkiszerepét kitűnően adta Fekete, a Reginaldét pedig Szitai László. Megnyerően játszott Kövi Kornélia (Ladi Constans), Abonyi Teréz (Juliette) és Kövi Juliska (Molly). Vasárnap két előadás volt. Délután félhétárrakkal adták elő »Szulamith-ot. Este Géczinek »A mit az elő mesél« című népsziműve került a szinre. Kiválóan játszottak: Fekete (Baesó), Balla Ákos (Basa), Kovács (Dóka), Csete (Ficzera) és fia (Szitay), Kövi Juliska (Zsuzsika). Legmegnyerőben Medgyesi Erzi (Kató) játszott. 28-án, hétfőn szinre került az »Arany lakodalom«. Különösen Feketét (Krausz bácsi) kell kiemelnünk, a ki ügyes játékkal a közönséget folythot derült hangulatban tartotta. Koltay szerepét Fehér játszotta, Katalin, feleségét pedig Szirmay Jozefina. Csete 3 szerepét játszott és pedig Howard, Kossuth és Kuprianov szerepét elég sikeresen. Kedden »Napoleon öcsém« 3 felvonásos bohózat került szinre, melyben Szitay (Fanyari Napoleon) játszott kiválóan. Megnyerően játszott Fekete (Maczák). Fehér

(Tállai), Szirmay Jozefine (Lilli), Kovács (Baráth), Csete (Fülöp), Kövi Kornélia (Flóra) és Balla (Bisotka). Szerdán két előadás volt. Délután az ifúság részére adták »A falu rosszát.« Este »Diplomás kisasszonyok« 3 felvonásos bohózatot (irta Kövessy) adták elő. Kijutott is a tapsból Medgyesi Erzsinek (Océána), Szitay Lászlónak (oroszlán-szelídítő), Csetének (Furagó), Feketének (Lipkai), Kövi Juliska, Kövi Kornélia, Szigethy, Szirmay Jozefine és Dobos szintén kitűnően játszottak. (Tud.)

— **Testi sértés.** Mursics István és jeje Mursics Mária csalfadombi lakosok m. hó 20-án vigan mulattak Hozsekovicz Ferdinánd ugyanottani lakos házánál. Lakodalom volt Hozsekovicznál, ők is részt vettek a család örömeiben. A mint másnap a hajnali órákban hazaindultak, az uton Zadrávecz Zsóf csalfadombi lakos meglátáda őket, s az asszonyt oly keményen megverte, hogy az orvosi vélemény szerint három hélig gyógyuló testi sértést ejtelt rajta. Hogy mi vezette Zadráveczet ezen hósi teltre, az ismeretlen. A büntető igazságszolgáltatás bizonyára majd kedvt veszi a hős verekedőnek.

— **Lopás.** Zadrávecz Iván oreovcsáki földmives lakóházának zártalan padlásáról m. hó 14-én virradóra 40 kgr. szalonnát, 2 drb sonkát és 3 pár husos kolbaszt ismeretlen tettes ellopott. A stridói csendőrség a nyomozást megindította.

Végzetes lópatkolás.

A léletlen sokszor csodálatos játékot üz és épp oly bizarr, mint előre nem látható hatást kelt. Egy kovács megpatkol egy lovat, a ló melibe rugja őt, vagy tévedést követ el a gyógyszer alkalmazásánál és patkórúgáshoz ezenfelül még a gyomorbetegség csirája is járul. Ezen baleset Dortmund Károly patkoló kovácsot érte. Ollonban. Wadtanton Svájc. és arról szóló levele a következő részletes felvilágosítást nyújtja:

»Néhány év előtt patkolás közben egy ló melibe rugott. Erélyes szert akarván alkalmazni, erős adagot adtak egy olyan gyógyszerből, amelyet rendszeren külsőleg szoktak használni.

Ezen idő óta szünet nélkül rettenetes gyomorfájásban szenvedtem, minden orvosi tanács, minden szer hiábavaló volt. Egy napon egy érdekes füzetet kaptam számos bizonylattal a Pink labdacsook használatára által elért gyógyulásokról. A legzsinébb hála leveléit »Ivástam olyan egyénektől, a kik gyomorba,ból gyógyultak ki és ezen irat oly bizalmat keltett bennem, hogy elhatároztam a Pink labdacsokkal való kezelést megkezdeni. Nyolcz dobozzal vettem egymás után és ki kell jelentenem, hogy gyomorfájaldaim elmultak és egészségem általában jobbra fordult.

A Pink labdacsook erősítik a testet, a szervezetet rendszeren működését ismét helyreállítják és megbecsülhetlen szert képeznek vérzegényeség, sápkór, rheuma ellen. A vérnek újra erőt és tisztaságot kölcsönöznek, a melyek oly szükségűsek a rendszer vérkeringéshez és a megrendült egészség helyreállításához.

Kapható minden gyógyszerárban, valamint Ausztria-Magyarország főraktárában **TORÖK JÖZSEF gyógyszerésznél**, (Budapest, Király-utczá 12.) 1 frt 75 krétt dobozonként, vagy 9 frtért 6 dobozonként.

Szerkesztői üzenetek.

A t. jegyző és népszámlálási-biztos urakat kérnök, szíveskedjenek népszámlálási adataiból főkép a nagyobb községek, vagy a körjegyzőség lélekszámát tudomásunkra hozni. Mindenki érdeklő olvassa ezeket a statisztikai adatokat, főkép ha az előző 10 évi végeredménnyel is összehasonlíthatja azokat.

Perlak. A Vörösmarty ünnep leírását köszönöm! A szép mulatság sikere felett legzsinébb örömmelnek adok kifejezést. Éljen Perlak!

Kotor. A tudósítás megjött! Bárcsak más alkalommal is felkeresem bennünket tudósításaival. Köszönettel vennök.

Dráskovecz. Az apróságokat megkaptam. Hasznukat veszem. A vers az életből van, de mivel nem mindent leközött tenni, a mi igaz, versét nem közzölhetjük.

Zsolna. Cs. A két szép cikket köszönettel vettem. A kiadóhivatallal intézkedni fogok. Szíves megemlékezéséért meleg köszönet! Kérdésére a válasz: jul. 1. Szívélyes üdvözléttel!

Felelős szerkesztő:
M A R G I T A I J Ö Z S E F.
Kiadó és lapulajdonos:
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR.)

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, Margitai Jožefa urednika vu Čakovce.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischele Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor

Pojedini broj koštaju 20 fill

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse« »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Od povanje perade

Kak sem vu Budapeštu hodil, sem pogledal i ravno onda držanu izložbu perade. Bormes je lépo bilo gledati od lepših lepše fajte perade. Ni sam mogel obstati, da jeden par lépe kokoši i kokotah dimo nebi nesel svojoj materi. Vugodneši dar za opomeniti nebi mogla dobiti, jer prvič ove su njoj taki pred očima, a drugoč pak i hasna nosiju.

Dimo pelajuć se sam si mislil, kakov aolov bi bil i na naš puk, ako bi više skrb obrnul na povanje perade, no pak ako bi bole se razmel k tomu.

I vezda lépe peneze, poprilički, 200 jezer forintov nam donese orsagu samo jajeta perje i t. d. kaj vun odneseju vu druge orsage a kaj pak ono, kaj doma pohašujemo! I vno-go dobrih gazdaricah, koje blizu varašov stanujeja jedino si iz perade iz jajetah priskrbiju sve kaj njim je na kuhnju potrebno. A kaj pak ako bi popravili fajte. Bormes nebi bilo zadnji dohodek vu gospodarstvu ono, kaj iz perade vzmemo nutri.

Taki vam povem, kaj razmem pod praviljenju. Počmimo na fajti. Naše kokoši, race, guske su zato nē tak hude fajte, a pure pak su takve kojim vu Europi neima para, iskaju je i odpelaju vnogo vun pak bi još jedenkrat tuliko odpeljali, ako bi nje

bilo. Zvun toga pak su se naše fajte već privčile pod taj zrak i ni je tuliko betegov kak med peradom zrunašnjih orsagov kaj pak je jako znamenita stvar, jer znamo, da i tak dostakrat pustoši beteg med peradom.

Sve svojstva računaju, pak ako k tomu denemo još da naše kokoši i dosta jajetah daju to preporučam, da ostanimo mi samo pri našoj domaćoj fajti, ali nju moramo popraviti. Popravimo nju tuliko, da kaj za dobre fajte znamo iz drugih orsagov kekoite, gusake ili racake si priskrbimo, te sa ovimi prepuščamo naše fajte ili iz od ovih i od naših kokošah dobljenih jajetah plodimo mladinu. Takova prečna fajta bude onda čuda vekšeg tela, a bolje mesnato blago pak svaki kupec bolje plati.

Takove izprobane fajte koje se najbolje privčiju našem zraku su sledeće, pri kokošah *Langsham* i *Plymouth*, pri guski *Emdenit* i pri raci *Pekingit*.

Kak pri svakim plodjenju, tak i tu stoji, da s čim lepši s čim zdraveši su pari, s tem lepše i zdraveša bude od njih dobljeno pokolenje. Negda jako mladoga kokota pustiju med kokoši, a od takvoga pak su jajeta ili neplodiva ili pak skužujene piščance daju, od dvejuh ljetah mlajšeg kokota ili kokoši jajeta su vnogoput neplodiva. Zvun toga imajmo skrb, da od vremena do vremena ponovimo krv med mladinom tak,

da ili sa kupljenjem ili po menjbi novoga kokota dobimo.

Na hranenje takaj i na mladinski kotec imajmo skrb, ako dober dohodek hoćemo imati iz mladine. Zvun hudog i folišnog žitka naj ima mladina po letu i po zimi nekakvu zelenu krmu, kaj jako podpomore ceranju, dakle vu zdravju drži i od svako-jačkih betegov oslobodi živinu.

Vu ljetu, ako ga nē dosta travnatog mesta, gde bi se mladina pasla i drapala, dajmo njim nekaj zelene šalate, zelenja, a po zimi pak rezanu repu, pak je i dobro ako folišno zelje za mladinu zakvasimo. Sve ove, nē samo da su zdrave, nego sa jednim i na faleše deneju hranenje.

Još od jednoga očemo govoriti a to je vkrej hićeno meso. Moremo videti, kak se kokoši trgaju nad črevami, koje na smetje hitimo. Vu selo je moći vnogokrat dobiti fal kajkakove žigerlce, ove dobro činimo ako spokupimo i doma narežemo i ono skuhamo.

Po ljetu naj imaju živine dosta i frišku vodu. Huda stara voda je vnoгим betegom zrok, vu vrućini je jako dobro ako soinu kiselinu zmešamo med vodu. A vu zimi pak pazimo, da živina malo stalo vodu, mlačnu vodu pijeju.

I pri kotcih mladine smo dosta odzadi. Vu ljetu su nekak je mladina, ako je

Z A B A V A

Dogodjaj jednoga doktora.

Kada sam škole zvršil — pripovēda doktor svojim slušateljem ođiel sem iz rod-noga varaša vu Ameriku, i za kratak čas burn mesto dobil vu Newyork državi, Tu-burn zvanom varašu, gde sem služil kakti doktor pri reštantih.

Pod mojom rukom imel sem jednoga rešta, vu kojem su najveći zločinci bili zav-tvoreni. Med ovimi bili su dva lopovi, koji su do smrti rešta bili odsudjeni, i zneme-niti su bili poleg svoje strašne jakosti i prefriganosti. Mene su jako mrzili, ar sem jedenkrat više komadov železne mestrije naj-šel pri njih, koju su pod opravom skri-vali. S drugom prilkom sem opet to doka-zal od njih, da se višekrat pretvoriju vu beteg, i zbog toga sem njim višekrat zatajil prošnju, da se vu špital spraviju. — Od početka navēk imeli su nakanenje, da iz rešta vun skoćiju. Kada su pazitelji na todošli, raz-družili su nje, i žmetne lance hitili na noge da nepobēgneju. Nego suprot svemu tomu, za nekoji dan izniknulo jih je iz rešta, kak da bi je meglja odnesla.

Nekak na dva tjeđna zatim, kak su ovi skoćili, imel sem jednoga silnoga posla vu Caynga2ridgebu, i jeden dēn odpravim se na konju tam.

Ran poldne sem došel vu selu. Komaj sem se nagledal one lépe okolice. Caynga jezero jedno iz med onih, koje s Erie zvano-m jezerom skup celo mrežo jezerah čini-ju — pred menom se svētilo vu svojoj lep-oti. Med strmimi, črnimi bregi teče ta vuz-ka, duga srebrna nit, kak da bi pomirili ho-tela na dvē strani stojeće pečinske oriaše koje već više jezero — lét srdito glediju jedna proti drugoj. — Ober jezera, koje je blizo četrdeset englezkih mila dugo i na ovim mestu više kak jedno milja široko; mosta je podigla amerikanska poznata dr-zovitost, i to čudnoga mosta — iz drēva. Čez ov most letiju prēk Buffalo-i Altika zva-ne željeznice hitri čugi proti Cayngabridge, jedni mali, nezahētni seli, gde je takaj i stacija.

Za kratak čas sem zvršil posla vu seli, i opet se sedem na konja, da odjašem di-mo. — Cayngabridge selo leži med samimi strašnimi šumami, vu kojih se kakti oriaši zdižu proti nebu visoki hrasti, med ovimi sem moral dugi falat jahati. Kada sem pod ove oriaše dojahal, počnem premisljavati

nad prošlim vrēmenom. Kak tak premišlja-vam, opadne mi vuzda iz ruk, i vrlo ži-vinče od vezda po malem kasa naprē. A ja se začudim, zaglednem nad onom lep-otom, koju su sunčeni traki pred me posta-vili, kada se svaki zeleni listek svētil, i kak da bi skrajec svakoga listeka vu plamnu gorel. Iz te sēnje me vezda čisto naglo ne-kakov šum prebudi, koj se iz pod drevja čul. Odmah zgrabim za pištolju i naglo se obrnem, nego vu ovim hipu me odzada tak lupil nešči, da sem odmah omedlel. Još je-denput sem odprl oči, i tak se mi vidlo, kak da bi iz med ovih lopovov koji su vušli iz rešta — jeden ober mene prignut vizitēral, pregledaval, a zatim je opet črni mrak postal pred očima.

Već kesna noć je mogla nastati, kada sem k sebi došel. Kada oči odprem, ober sebe vidim modro nebo i svetloga meseca. Strašna bol, koju sem čutil na glavi me silila, da s rukom popetam ranu, nego sada s najvećšim začudjenjem spazim, da su mi ruke i noge svezane. — Počel sem se sie-čati na razbojnika, i grozovita misel me ob-hajala, tak, da mi je i isto srdce prestalo tući. Tak sem čutil, da na nekakovi dvēma trdi, i ostri i porednimi, iz zemlje vun sto-jeći stvari ležim, koje mi s bezkrajnom bo-

lěpo vrěme, se i vuni potegneju, akoprem tu jako lahko postaneju žrtvam zvěrjam. Ali v zimi vu iz deskah napravljenim kotcu jako vnoگو trpiju od zime, zbog česa se i vnoگوپut poleg dobre hrane jako osušuju. Jako je hudo i to, da vu kotci smetje gnoja ostavimo vu kojim se svakojački kukci povaju, koji su takaj na kvar živinah.

Kad dakle hoćomo povati žlvinu naj nam bude prva skrb dobroga kotca napraviti. Iz deskah kotec ne vredi vnoگو. Vu letu je jako vrući a vu zimi pak jako mrzel. Pak iz deskah kotec je niti nē jako faleši, kak iz cigla i kotmu takov vu ljetu je mrzel i vu zimi pak topel. Kolca zvun toga moramo vnoگوپut čistiti stēne višeput pobēlimo a šlange na kojih sediju mladina, moramo sa vrućim lugom oprati.

— F. —

KAJ JE NOVOGA?

Čalarna žena.

Vu Kremšu je vumrla jedna sedemdeset i četiri ljeta stara ledična žena Peter Maria. koja je vu cēlim svojim življenju od svēta samotno i na videnje siromaško živeła. Po smrti su njoj njenoga teštamenta razpečatili vu kojim je kremškoj gimnaziji i realni školi svakoj 16 jezer korun na siromašku kassu 8 jezer korun i na siromake 4 jezere korun ostavila.

Podrta štala.

Iz Praga javiju jednim budapeštanskim novinam, — da je tam poleg varaša vu jednim marofu jedne štale, vu kojoj je šest ljudih i 47 komadov marhe bilo, se doli vrušila bolta. Jednoga kućiša žena je vromrla, a drugi pak su svi oranjeni. Zrok vrušenja je to bil, da su stēne jako podrte bile tak da su već nēmogle držati boltu.

Skočila je iz šnelcuga.

Na Kelobia banhofu je iz šnelcuga, još kad je pomalem išel doli skočila jedna gospods-

lečinom mućiju tēlo, i kada počnem mir ǀ poslušati; čul sem pod sobom vu glubljinu šum slapov. Sve malo pomalo došel sem na to, da mostu Caynga vode ležim, i to poprečkih na šinjah, kojimi sem tak tvrdo bil prevezau, da sem se niti genuti nē mogel. Strahotum me napunila misel, da najprviši cug, koj bu čez tē most prek ružil, mene na tri komade rezseče.

Malo je falilo, da sem opet nē omedlil. Nego ipak sem se podsiguril i cēlu jakost skup spravil, ar sem se već metal, vijal med vužinci, samo da sem nē zdvojil, i tak se mi je vidlo, kak da bi mi ostri vužinci sve žile prerezali; prije sem za pomoć kričal, a onda pak plakal kak malo dēte. Probal sem i to, da se vu drugi položaj pokoturnem, nego ve pak mi je tu opalo v pamet, da s nepazljivim gibanjem lahko med slape Caynga vode opadnom — skup zvezanimi rukami nogami!

Mrzel znoj me polēval, i vtihnu sem, nego tē stališ je nē držal dugo, ar tam gori skoro bojazljivo stojećega punoga meseca svetlost, a doli pak šum slapov, pak ošter veter, a onda opet mir; sve to me tak dirnulo, da sem se neizpisljivo počel bojati.

Čustva su me mućila, trapila i spred ovih mukah nēga bilo oslobodjenja! — Stupi

ke oprave žena. Jeden policaj nju je v pamet zel i taki nju je prijel. Povedala je da se Farkas Verona zove i iz Jászapáti varaša je zdomom. Zato je skočila doli jer je iz Budapešte bez karte se peljala bojala se daju primeju. Vu špital su ju odnesli, a kad pak od onud vun dojde budeju nju prek dali sudu.

Ubojstvo vu šumi.

Pojēn občine stanovnike jedno krvno ubojstvo drži vu uznemirnosti, kojemu je Petresku János glasoviti zverokradica postal žrtvom. Prošloga m. 25-ga vu jutro je Petresku sa svojim pajdašom Muresku Todorom takaj zverokradicom išel vu šumu na košute streljat. Vu šumi su se razdružili, da svaki ekstra budu napaživali na košute. Dva pajdaši su skoro vu jednom vremenu spazili jednu košutu koju su hoteli sreljiti. Najprije nju je Muresku zel v cilj, ali hic nije bi smrtni, pak je zato ova još bežala i to ravno prama Petresku gdo ju je v cilj zel i streljil. Na to je došel ta Muresku i košutu je sebi zahtēval, vu kaj pak je Petresku nē hotel privoljiti. Počeli su se svaditi. Petresku je Muresku-a na zemlju hitil, a ov pak je pušku zgrabil te je Petresku-a vu prsa streljil, od česa je Petresku vumrl. Proti Muresku su izragu podigli i prilikom rotnja je sve valjuval.

Orsački sejam.

O. m. 4-ga bude se su Čakovcu orsački sejam držal, to je tak zvani Blažov sejam. Vu Čakovcu bude zvun ovoga još 5 sejmov i to aprila 1-ga, juliusa 1-ga, august 3-ga, oktobra 14-ga i novembra 25-ga.

Ogigtana familla.

Vnogoput se zbog zaboravljenja velike nesreće pripetiju. Tak se je pripatilo i vu Dubrava občini sa Kuhanka Mihály maloga birova familijom. Vu hataru občine su se

jako razplodili vuki pak je zato po glavarstvo sa giftom hotelo izpustiti zvěre. Vu subotu je Kleszko János tamošnji stanovnik jednu kravu zaklal iz mesa ove je kupilo i poglavarstvo, te je ga ogiftalo pak v un delo vukom. Meso je od mesara Kuhanka vzel prek te je iz ovoga sebi jeden veliki falat odrezal. Sa ogigtanjem je bil naloženi Mihók András podkapuš, gdo je i on falat ogiftal kojega je Kuhanka vkrej del. Kuhanka je još vu subotu odnesel dimo vkrej deto meso, koje je vu nedelju o poldan žena skuhala. Muž, žena i 2 dece su sa dobrim apetitom pojeli meso. Vu nedelju je birōv išel k kapušu, da mu nekakvu zapoved naloži i kad je ob 5 vuri vu hizu stupil je cēlu familiju mrtvu našel. Iztraga je zatem iznašla, kak se je ogigtanje pripetilo.

Stekli pes.

Vu Székesfehérváru je jako vu strah donesel občinstvo je den stekli pes Prošlog m. 29-ga 4 ljudi je zobgrizel pes i od jutra do večera su ga zabadava naganjali prijeli nisu ga mogli. Nazadnje je Rabbi József policaj sa sabljom zakljal stekloga psa, koj je još više psuv zgrizel.

Bliskanje i grmljenje vu Januaru.

Opet čujemo glas od bliskanja i grmljenja i to sada iz jedne Borsod varmegjinske občine. Kak iz Mező-Keresztesa pišuju tam je prošloga meseca 30-ga ob 7 vuri 40 minut jako bliskanje bilo zatem pak jako grmljenje, a med tem pak je skoro pol vure dugo dežd išel.

Ubojnik detić.

Krvno ubojstvo se je pripetilo prošlog tjednā jednog večera vu Szegedu vu vērķštetu Tamásy György cipelara, gde se je Toczakov Pál 18 ljet star detić posvadil sa Barna Antal 19 ljet starim detićom. Zbog nekaj maloga su se posvadili, ali su nahit-

mosta su se čista malo nuhali pod slapi morskim i meni se je već tak vidlo, kak da bi ružil proti meni cug i svaka las je od velikoga straha proti nebu stala; ako je veter počel malo bolje puhati, već sem mislil, da približavajućega cuga lokomotiv ruži i srdce mi je prestalo tući, ali vu sledećim hipu je već opet stračnom hitroćum počelo biti, tak, da sem mislil da mi odmah vun skoći.

Jesu takvi posli — gospoda moja, — koje nigdar nemrem prerazmeti; med ovimi v prvim redu to nerazimim, da kak sem mogel onu strašnu noć preživeti.

To je čisto stalo pred menom, da na svaki način se moram trsiti, da iz šinjah nekak doli dojdem med šinje, ako nećem vu sledeći minutu s najstrašnijom smrtjom poginuti.

I zato sem si svaku najmenjšu žilicu tak napel, da sem mislil, da sve spoka vu meni, i tak dugo sem se hital metal, dok sem na zadnje zaisto med šinje došel. — Ovo strašno metanje, obraćanje — će je prēm samo nekoliko vur trpelo, meni se ipak tak vidlo, kak da bi za cēlo vekivečnost trajalo.

Tak anda bil sem oslobodjeni? Nē sem

znal, ar nēsem imel vrěme nad tēm premišljavati, ar sva čustva nezaključno, a podle sve bolje i bolje poznato, da se približava nekakva stvar, koja mrmlija, mrci i to nemre biti drugo, kak hitro letećega cuga lokomotiv (ogenj, kotel.) Taj strašen mir je još strašneši postal od bućenja cuga, koj je s velikim glasom se približaval, kak je vre to navada pri amerikanskih cugih. Letel je kak sirela proti meni. Još jēzero koračajov, još petsto koračajov, ve taki dojde do mene . . . i obkolile su me sve muke peklēnske, ali niti jedna žilica se nē gēnula vu meni tak sem ležal med šinjami, kak komad drēva. Počel sem kričati, ali da sem niti sam svojega glasa nē čul; kak bi onda čuli oni putniki, koji su na letećim cugu bili? —

Veza vu neizmernom kratkim času spazil sem svetlošču, koja je toplotu zlēvala na me, i vezda je potemnulo sve: pak opet čujem s hrumeti, kak da strela počl, kak da bi se nebo i zemlja strešila. Čisto na par prstov dalečine je odružil cug ober mene to železno strašilo; bil sem oslobodjen! Zatim još na pol vu bezsamovestnim stališu čujem, kak ober mene drnječe, ruži tak da se sve stepalo, videl sem plajljivo sēncu ober mene prejši, dok je opet nē do-

rom i do bitke došli. Toczakov je sa jednim drevom hotel argumentirati po hrbtu pajdaša, a ov je zgrabio šujsterski nož i sa tem je vpičil Toczakova vu crevo. Gazda je samo onda došel dima kad je detič vu krviležal Vu špital su ga odnesli, gde je vumrl. Bar-na se je sam javil pri žandarstvu.

Prodane puce.

Vu San Francisko se je prošlog tjedna sramni dogodjaj pripetil, šest kinezerskih pucah su na licitaciji prodali. Licitaciju nigdo nije priprečil i siromaške puce su bez svake pripreke došle vu ruke kupcov. Cena njim je napritiku 8000 korua bilo.

Pobožen ubojnik.

Smešni slučaj se je pripetil pri esik-szeredaiksim törvéjyszéku. Jeden muž je bil sa ubojstvom obtužen. Sve je tajil prije, dok nije došel vu veliku hižu, gde su na stolu sveče gorele pred razpelom. Tu je sve počel valjuvati. To su i sudci previdli da zbog pobožnosti tak valuje, jer kad ga je sudec pitaj: »Rečite, samo, gda ste onoga čoveka zaklali, kaj je sve bilo pri njem?« — »Prosim ljépo 200 forinti vu torbi jed-na slanina i kruh.« — »Peneze ste vzeli, a s kruhom i slaninom kaj ste vćinili?« — »Kruha sem pojel, ali slaninu sem tam os-tavil, jer je bil petek, pak na takov dan meso jesti — je gréh.

Kakvo vréme bude vu februaru?

Falb, kojega prorokovanje na januar mesec se je dobro spunilo, i na februar mesec nevugodno mokro vréme prorokuje. Vu prvaj tretini meseca bude vnogoput deždj i sneg curel. Vu drugoj tretini bude curenje prestalo, ali vu treťji opet počne cureti. Jer pak bude vručina nenavadno velika, bude se snég na hitrom talil i zbog toga je moći poplave čekati. To je prorokovanje

šel jeden hip, gde me strahota oblejala od jednoga doli visečega lanca hakel me cuk-nul gori jeden komad me sobom vkiel, a a onda pak mi je vtrgel čeli vogel od ka-puta, i kak pero hitl me je dalko vkrej; ve je opet sve počelo okolo mene tancati mesec, zvézde i iste pečine i kak da bi se sam most vrtel ober mene i za kratek čas sem opet omedlel.

Kada sem se prebudil, na najveće ču-do moje, vu moji postelji sem se najšel i okolo mene sami poznati obrazi.

Vu jutro po oni strašni noći našel me je jeden vahtar, rezvezal vužince, spoznal me je i dal me je vu Tuburn odpeljati, četirinašt dana sem med životom i smrtjom visel, nego mlada natura ipak je obladala. Kada sem ozdravil, najprije poglednem se vu zrcalo, onda sam videl, kakve slede je os-tavila na meni ona strašna noć. Ves sem poseril kak kodela.

Ve je doktor vtihnul. Blédi obraz, stra-šen pogled, iz čela doli cureći znoj je sve-dočil, kak se živo séća na té dogodjaj, i kak ga raztréšila ta pripovedka.

Člani družtva su samo pomalo došli k sebi, takov strah je nastal med njim — na pripovedanje ovoga strašnoga dogodjaja.

Po Max Nordau. Hrusóczy Elek

Falba; dosta je nevugodno. Ufajmo se, da nebude istina.

Trostruko ubojstvo zbog 50 forintov.

Petrik Mihály iz Pinkócz obćine se je vu Ameriku preseljil i od onut je pošiljal ženi i 3 deci med vremenom peneze. Proš-log meseca je 50 forintov dobila od njega Petrikova žena. Nesrečna žena (kak je to pri ženaj navadno) je sve posud razglasila vu selu da je peneze dobila. V pondeljek su dva s sajami nalićeni muži došli k Pe-trikovoj ženi. Peneze su zahtevali od nje pak, kad ona to nije hotela prek dati, su sa sekirom zaklali nju i njeno dvoje dece. Deca su vumrla ali žena je na kratko vré-me k sebi došla i povedala je da je jeden ubojnik bil Lunyik Antal iz Pinkóca obćine. Ov je i za drugoga povedal najme drugi bil Koppány Tamás, kojega su takaj žandari već prijeli. Nesrečna žena je vu četvrtak takaj vumrla.

Za kaj moremo upotřebiti drévo od sada?

Tko ima vekši sadovnjak, pak ako dobro i razumno gospodar, taj mora skoro svake zime odonud vzeti t j. poseći koje drévo. — Mora se tu i tam poseći po koje staro steblo. — Istina ne nosi samo ono drévo sada, koje je čisto suho, večkrat je i steblo a i grane su zdrave, pak itak ne donáša sada. Naši ljudi obićno kad imaju takovo drévo, posećuju i požgeju. A to nije vu re-du, kajti sadno drevoako mu je steblo i grane zdrave, škoda je požgati, ar naše vrsti sad, je ja-ko prikladen za izdelavanje finih stvari. Tak je na primer drévo od jabuke jako prikladno za draksarsko delo, ar je jako i dugo trpi. Zobci za melinske kotače su najbolši od ja-bukinoga dréva, a bolših vinskih preš ga nega od jabukovog dréva.

Hruškovo drévo vre zaostaje za jabuč-nim, kaj se dotikavljje dobrote i trajenja, ali se i ono vново isče, radi toga, kaj da vijati i kaj ga črvi tak radi ne zjedaju. Rado se upotrebljava pri drévo rezbariji, t j. moći lépe stvari iz njega zrezavati.

Malinino drévo nucaju vново tišlari. Staro črešnjoivo drévo znaju fini tiš-leri tak prirediti, da ga je milina gledati. I slivino drévo tišlari mnogo upotreb-ljavaju.

Za orehovo drévo vam niti ne treba govoriti ar svi dobro znate, od kolike je vrdnosti i kak se štimaju oni, koji imaju od njega pokućtvo a znate i to da se od orehovoga dréva delaju mnogo kundaki (t j. ono, kaj se dene k licu, gda se cilja) na puške.

Stoga dobro pazite, za kaj budete sa-dovna dréva upotrebljavali, pa ako ga ne morete doma prodati a vi s njim v Čako-vec i ja kriv ako vam bude žal.

M . . . . ski l . . . r.

Nekaj za kratek čas.

I.

Popis dušah.

Popisatelj dušah ide k jednomu seljaku i veli:

— No, ako znate pisati, onda izpunite ove listine, zutra dojdem po nje.

Seljak poišće flišlicu z tentom i peor,

očale si složi na oči i počme pisati, Od kraja mu je vu ređu išla stvar, na jedenput prestane pisati i premišlava si. Ovo pitanje pred njim:

— «Nemate li kakovu telovnu, ali duhovnu falingu (slép, norčast, nesposo-ban i t. d.)?»

Dugo si premišlava, dok na zadnje sle-deće spuni ovu rubriku:

— »Do vezda se mi je pamet ne me-šala, i moj pokojni otec i mati — Bog njim daj pokoj vekivečni! — su imali pravu pa-met, samo ja sam obnoreal jedenput, kada sem najme jednomu gosponu podpisal je-den — *bekslin!* —

Nova službenica.

Vu jednu gospodsku hižu vu jutro ra-no ide popisatelj dušah i v kuhnji vidi službenicu, koja je na novo došla k hiži, koja još nije razmela, kaj sme, ali nesme povedati.

— Jeli je doma milostiva? pita služ-benicu.

— Doma je prosim, — ali još ne moći nuter, jer se oblači, — a glejte, — prav vezda njim snažim — zube.

Jednoga jezika govori.

— Koliko jezikov govori vaša žena, Ivan?

Ivan jeden čas si premišlava i veli: — Ne govori ona, prosim, — već je-zikom samo jednim, ali on je strašno — dubi.

II.

Vu školi.

— Imáš ti brata, Štáf?

— Imam.

— Koliko je lét star?

— To neznam, ali kleti već zna.

Učitelj: Ov vaš sinek naveke bekla. Mati: Ne, prosim njih ponizno, samo onda, da govori.

Katekěta (vu I. razredu): »Na sud-nji dan se svaki od mrtvih gor' stane.«

Peter (prste gori drži): Jeli od moje mame svako děte se goristane?

Katekěta: Je, sinko, je!

Peter: Na, im znam, da ne bude imala dosta tanjerov za nje.

Priposlati: Novák i Nagy.

Gabona árak. — Čiena žitka.

I m.-mázsa.	I m.-cent.	kor. érték
Buza	Pšenica	14.00 —
Zab	Zob	11.00 —
Rozs	Hrž	11.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	11.30 —
» » ó	» stara	00.00 —
Árpa	Ječmen	11.00 —
Fehér bab uj	Grah beli	15.00 —
Sárga » »	» žuti	11.40 —
Vegyés » »	» změšan	11.00 —
Lenmag	Len	24.00 —
Bükköny	Grahorka	14.00 —

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

A Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársulat

I. cz. részvényesei 1901. évi február hó 16-án délután 3 órakor Csáktornyan a társulat saját házában tartandó

XXIX. rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívtnak.

Tanácskozási tárgyainak sorrendje:

- a) Elnöki megnyitás.
- b) A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
- c) Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének felolvasása és a felülvizsgált évi számadások feletti határozathozatal és a felmentvény megadása.
- d) Határozathozatal a tiszta jövedelem mikénti felosztása iránt.
- e) Jelentés a szövetkezeti állományról.
- f) Igazgató, aligazgató, 5 igazgatósági tag és a felügyelő-bizottság megválasztása.
- g) Néhai Löbl Jakab, volt takarékpénztári könyvelő özvegyének kegydíjazása.
- h) Weisz Miksa takarékp. tisztviselő kérvénye feletti határozat.
- i) Esetleges indítványok.

Csáktornyan, 1901. évi január hó 8-án.

Az igazgatóság.

37. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésben minden részvényes személyesen vagy törvényes meghatalmazottja (36. §.) által gyakorolhatja; de ezen jog gyakorolhatására megkívánatik, hogy a részvényes legalább 20 éves és részvénye a közgyűlés előtt legalább 2 hét óta a társulat könyveiben az ő nevére legyen beírva és végre, hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg, azaz 1901. évi február hó 13-ig az intézet pénztárába letettesek.

Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.

A megvizsgált évi számadások, az üzleti jelentés és a felügyelő-bizottság jelentése a társulat üzleti helyiségében a közgyűlést 14 nappal megelőzőleg a részvényesek által betekínthetők.

A Csáktornya Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság

1901. évi február hó 19-én délután 3 órakor tartja meg intézeti helyiségében

V. RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

a melyre a t. e. részvényesek tisztelettel meghívtnak.

Tárgysorozat:

1. A gyűlés megnyitása.
2. Két részvényes megválasztása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
3. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzletéről.
4. A múlt évi számadások megvizsgálása; a mérleg megállapítása; a nyereség felosztása; az igazgatóság és a felügyelő-bizottság felmentése.
5. Három igazgatósági tag és a felügyelő-bizottság megválasztása.
6. A tisztviselők és a szolga fizetésének megállapítása.
7. Esetleges indítványok.

Kelt Csáktornyan, 1901. január 7-én.

Az igazgatóság.

48. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésben minden részvényes személyesen gyakorolhatja, de ezen jog gyakorolhatására megkívánatik, hogy a részvényes legalább 20 éves legyen és részvénye a közgyűlés előtt legalább négy hét óta a társaság könyveiben az ő nevére legyen beírva és végre, hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztárába letettesek.

A választási jog azonban nem csak személyesen, hanem a távollévők által is gyakorolható, t. i. a meg nem jelenhető részvényes egy másik részvényest szavazatának gyakorlására különösen felhatalmazhat; azonban szintén szükséges, hogy az ily megbízás által szavazó részvényes legalább 20 éves legyen és részvénye 4 héttel a közgyűlés előtt a társaság könyveiben az ő nevére beírva találtsék.

Meghatalmazások csak részvényesek nevére állíthatók ki.